

La gran aposta per la ciència

El passat 3 de novembre, el Parlament de Catalunya va aprovar tirar endavant la tramitació de l'Avantprojecte de llei de la ciència sense l'oposició de cap grup parlamentari. Això és fruit d'un consens de país, entre agents, sindicats, patronal i tots els partits per apostar per un sector que fa anys que està oblidat.

Per *Vicenç Pagès*

El passat 3 de novembre, el Parlament de Catalunya va aprovar tirar endavant la tramitació de l'Avantprojecte de llei de la ciència. Es tracta del primer projecte de llei d'aquesta legislatura i cap grup parlamentari va presentar una esmena a la totalitat al text. Aquest text legislatiu és fruit del Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement, acordat el passat mes de maig del 2020 i aprovat pels 78 representants de les universitats, centres de recerca, estudiants, sindicats, món empresarial, l'àmbit territorial i tots els grups polítics amb representació al Parlament. En aquest pacte es recullen demandes històriques del sector de la investigació i la recerca, per augmentar la inversió.

La inversió en coneixement propi a Catalunya no arriba a l'1,5% del PIB, i el 59% és privada. La llei apunta que, en una primera fase, amb horitzó del 2024, s'hauria d'incrementar la despesa pública fins al 2,12% del PIB català per igualar-se a la mitjana europea. De fet, els pressupostos del 2022, que estan ja en tramitació, tenen previst augmentar

el 43% la despesa en recerca. La despesa pública en recerca i desenvolupament a l'any 2018 va ser del 0,58%, mentre que l'europea va ser-ne del 0,69%. Pel que fa a la despesa privada, va ser del 0,94%, mentre que la mitjana europea va ser de l'1,43%. A més, el 60% de la recerca es fa a través de les universitats, mentre que l'altra 40% es fa en centres especialitzats.

La nova llei de la ciència, en si mateixa, servirà per definir tots els agents que generen coneixement a Catalunya i intentar buscar tots els elements per protegir-los legalment. És a dir, servirà per dotar els centres de recerca de protecció legal i d'un finançament estable. Segons el director general de Recerca de la Generalitat de Catalunya, Joan Gómez Pallarès, l'Estatut del 2006 té totes les competències traspasades pel que fa a aquest àmbit i mai no s'havien desenvolupat completament. Tot i que sí que hi ha una llei estatal, segons Gómez, "no preveu la diversitat i les característiques pròpies del sistema català".

El president de l'Associació Catalana d'Entitats de Recerca (ACER), Josep Samitier, valora molt positivament aquest

+ AGENTS EN L'ÀMBIT DEL SISTEMA D'R+D+I

- Universitats públiques i privades
- Centres de recerca reconeguts com a centres CERCA
- Hospitals universitaris i hospitals intensius en activitat de recerca del sistema de salut català
- Instituts de recerca i innovació en salut del sector públic de la Generalitat
- La fundació Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA)
- Les infraestructures científicotècniques singulars del sector públic de la Generalitat
- Els parcs científics i tecnològics
- El Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC)
- Els serveis científicotècnics i altres infraestructures de suport i de cooperació entre agents
- Els centres tecnològics i les empreses intensives en R+D+I

Avantprojecte de llei, perquè fins ara no hi havia cap marc legal per protegir els centres de recerca. Samitier també creu que és una gran notícia el retorn d'una conselleria de recerca i universitats, perquè "la ciència és una cosa de Govern", afirma Samitier, que creu que Catalunya ha de ser més competitiva en aquest àmbit. Segons el president de l'ACER, la pandèmia ha ajudat a visibilitzar la importància d'aquest àmbit concret.

La crisi del 2008 també va afectar sobretot l'àmbit de la recerca. Mentre que l'any 2009 el finançament d'R+D va ser el 1,7% del PIB, actualment no arriba al 1,5%. En aquest sentit, Joan Gómez afirma que en aquest Govern està havent-hi una implicació molt més gran que no pas als anteriors. "És un àmbit que amb la crisi del 2008 va patir molt", afirma Gómez. Tant el director general de Recerca com el president de l'ACER, Josep Samitier, coincideixen a dir que aquest Avantprojecte "desburocratitza i agilitza" el sistema de recerca, ja que fins ara cada organisme tenia un marc legal completament diferent.

Fins ara, hi havia organismes com

els Centres de Recerca de Catalunya (CERCA) o la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA). També hi ha el Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), que comparteix els serveis acadèmics, científics, bibliotecaris de transferència de coneixement i de gestió de les entitats associades. Amb l'Avantprojecte, tots aquests agents seran dotats d'un marc legal de coordinació, finançament i laboral.

A més, l'Avantprojecte també preveu donar una importància rellevant a dos òrgans: el Consell de Recerca de Catalunya (CORICAT) i la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació (CIRI). El CORICAT és un organisme de nova creació extern que assessorarà, a través de professionals independents, el Govern i el president en aquesta matèria. A la CIRI, en canvi, se li donarà un impuls i tindrà un nou paper com a òrgan col·legiat de coordinació del Govern en matèria de foment de la recerca, la transferència de coneixement i la societat digital. A més, també es crearà el Consell de Mecanatge per fomentar la inversió privada en aquest sector. ●

#Nou Temps

EL PRIMER
SETMANARI
EN CATALÀ

EL NOSTRE,
EL TEU!

www.eltemps.cat

FES-TE'N SUBSCRIPTOR

a subscripcions@eltemps.cat
o telefona al 902 131 025